

TS057

Informatie- uitwisseling calorische waarden gasinvoeders

Nummer TS057
Datum 15-05-2024
Versie 1.0
Status Definitief

Opsteller(s) Bram van Straalen

Heeft het issue impact op..?	
Grootverbruik	JA
Kleinverbruik	NEE
Elektriciteit	NEE
Gas	JA
RNB	JA
LNB-G	JA
LV	NEE
MV	JA
PV	NEE
Codes	NEE
Berichten	JA
Ketenprocessen	NEE
Privacy	NEE
Is het issue release afhankelijk/onafhankelijk en welke invoeringsdatum heeft het issue.	
Release-afhankelijk	JA
Release-onafhankelijk	NEE

Inhoudsopgave

1	Colofon	4
1.1	Versiebeheer	4
1.2	Distributie	4
2	Probleemdefinitie.....	6
3	Overwegingen	8
4	Gekozen oplossing.....	10
5	Impact.....	11
5.1	Impact op Informatiecode.....	11
5.2	Impact op Technische codes	11
5.3	Impact op het MSP MFF Retailprocessen.....	11
5.4	Impact op de BRS Meetgegevens GV Reclamaties Meetgegevens GV	11
5.5	Impact op de BS Uitwisselen meetgegevens tijdseries	11
6	Invoeringsstrategie.....	12
6.1	Verantwoording	12
7	Te vervallen issues/topics	14
Bijlage A – Aanvullende informatie ten behoeve van codewijzigingsvoorstel		15
Bijlage B – Vragenlijst ter beoordeling van de privacy impact		17
Bijlage C – Vragen ter beoordeling van de security impact.....		19

Bijlage D – Vragen ter beoordeling van de technische impact	20
Bijlage E – Vragen ter elicitering van non-functionele eisen	21

1 Colofon

1.1 Versiebeheer

Versie	Status	Wijziging	Auteur	Datum
0.1	Concept	Initiële versie.	Bram van Straalen	04-12-2023
0.3	Concept	Versie voor review door de werkgroep.	Bram van Straalen	22-01-2024
0.4	Concept	Versie met verwerking review door de werkgroep.	Bram van Straalen	08-02-2024
0.6	Concept	Versie voor Peer Review.	Bram van Straalen	14-02-2024
0.7	Concept	Versie na verwerking Peer Review ter controle door de reviewers.	Bram van Straalen	11-03-2024
0.8	Ter goedkeuring	Versie ter goedkeuring door het BOSO.	Bram van Straalen	04-04-2024
0.9	Ter goedkeuring	Versie ter goedkeuring door de PF SG.	Bram van Straalen	11-04-2024
0.99	Ter vaststelling	Versie ter vaststelling door de ALV.	Bram van Straalen	26-04-2024
1.0	Definitief	Definitief na vaststelling door de ALV	Bram van Straalen	15-05-2024

1.2 Distributie

Gremium	Verstuurd (versie/datum)									
	0.1	0.3	0.4	0.6	0.7	0.8	0.9	0.99	1.0	
Topic Team		26-01-2024	08-02-2024	14-02-2024	11-03-2024	04-04-2024	11-04-2024			
Markt (peer review)				14-02-2024	11-03-2024					
BOSO						04-04-2024				

Gremium	Verstuurd (versie/datum)									
	0.1	0.3	0.4	0.6	0.7	0.8	0.9	0.99	1.0	
PF SG							11-04-2024			
ALV MFF								26-04-2024		
Markt									15-05-2024	

2 Probleemdefinitie

Onderdeel	Omschrijving
Het probleem / de ontwikkeling / de wet- of regelgeving betreft:	Met de implementatie van “IC170 Individuele calorische correctie invoeders” op 01-12-2016 is de mogelijkheid gecreëerd dat een meetverantwoordelijke de gemeten calorische waarden van grootverbruik gasinvoeders doorgeeft aan de betreffende netbeheerder.¹ De betreffende netbeheerder gebruikt deze calorische waarden bij de berekening van volumes van de betreffende gasinvoeder en voor de berekening van de gewogen calorische waarden in het betreffende net. Bij de implementatie van IC170 is er noodgedwongen voor gekozen om de calorische waarden van gasinvoeders via het uitwisselingskanaal PUD uit te wisselen. Deze waarden konden niet middels de bestaande Edine berichten worden uitgewisseld, omdat er geen nieuwe- of aangepaste berichten in dat formaat werden toegestaan. Dit gezien de keuze om over te gaan naar XML en de voorgenomen introductie van een nieuw uitwisselingkanaal voor meetdataberichten. Omdat dit uitwisselingkanaal nog niet beschikbaar was, maar implementatie van IC170 wettelijk wel nodig was, is toen een XML bericht ontwikkeld en gekozen dit middels het PUD uit te wisselen. Bij de implementatie van “IC249 Meetwaarden GV” in Tranche 1 van het Programma A2.0 is het EDINE E66-meetbericht omgezet naar XML met de MMC-Hub als uitwisselingskanaal. Bij de uitwerking van de berichten t.b.v. IC249 is rekening gehouden met het feit dat de calorische waarden van individuele gasinvoeders uiteindelijk weer in hetzelfde bericht als de volumes via de MMC-Hub uitgewisseld konden worden. Hierdoor zou weer één bericht en één uitwisselingskanaal (de MMC-Hub) kunnen volstaan voor de uitwisseling van meetgegevens van grootverbruikaansluitingen gas. Het uitwisselen van de calorische waarden van gasinvoeders via de MMC-Hub is nog niet gerealiseerd, deze worden nog steeds via het PUD uitgewisseld.
En raakt:	Meetverantwoordelijken, regionale netbeheerders en de landelijk netbeheerder gas.

¹ Dit is alleen van toepassing op aansluitingen met invoeding waarop een individuele calorische correctie toegepast moet worden en geen setpoint is afgesproken. Alleen aansluitingen een individuele calorische correctie wordt toegepast, zijn in scope van dit topicdocument.

Onderdeel	Omschrijving
Als gevolg waarvan:	De betrokken marktpartijen worden gedwongen om twee verschillende interfaces te onderhouden voor de uitwisseling van meetgegevens met betrekking tot aansluitingen gas met invoeding. En dit terwijl het gaat over meetgegevens met betrekking tot dezelfde aansluiting, periode (maand) en granulariteit (uur).
Een goede oplossing moet:	• Leiden tot een meer efficiënte uitwisseling van de calorische waarden van gasinvoerders middels het daarvoor meest geschikte kanaal met inachtneming van het kanaal dat gebruikt wordt voor de overige meetgegevens (volumes invoeding per uur). • Een invoeringsstrategie kennen die de uitwisseling van deze gegevens niet verstoort, maar wel een efficiënte overgang faciliteert.
Of deze doelen worden behaald, kan worden gevalideerd door:	Bij gasaansluitingen met invoeding hetzelfde kanaal gebruikt wordt voor de uitwisseling van de volumes invoeding per uur en de calorische waarden per uur.
Opdrachtgever te realiseren oplossing:	MFF
Probleemeigenaar:	MFF

3 Overwegingen

De volgende overwegingen zijn relevant voor dit topic.

- (1) **IC170 Individuele calorische correctie invoeders** – Dit issue is in de najaarsrelease van 2016 geïmplementeerd, waardoor de meetverantwoordelijken sinds 1-12-2016 maandelijks (of dagelijks) calorische waarden van gasinvoeders met een individuele correctie kunnen aanleveren aan de betreffende netbeheerders.
- (2) **Gebruik PUD bij implementatie van IC170** – Bij de implementatie van IC170 is gekozen voor een uitwisseling van de calorische waarden via het PUD (Portaal Uitwissel Diensten) dat beheerd wordt door EDSN.
- (3) **Implementatie IC249 in Tranche 1 van het Programma A2.0** – In Tranche 1 van het Programma A2.0 zijn de EDINE meetberichten E65 en E66 omgezet naar XML-berichten die via de MMC-Hub beheerd door TenneT, uitgewisseld worden. Bij de uitwerking van deze XML-berichten is overwogen om ook het bericht met de individuele calorische waarden van gasinvoeders mee te nemen bij de implementatie, maar dat is niet gebeurd vanwege de afgebakende scope van Tranche 1 en de beperkte hoeveelheid tijd.
- (4) **Berichten Tranche 1 voorbereid op uitwisseling calorische waarden** – Alhoewel de uitwisseling van calorische waarden niet is meegenomen in Tranche 1 van het Programma 2.0, is één van de berichten² wel voorbereid op de uitwisseling van calorische waarden van gasinvoeders. De verwachting is niet dat een Berichtdefinitie (XSD) aangepast hoeft te worden, maar enkel de Business Service die de toelichting op de vulling van de berichten bevat.
- (5) **Uniformering kanalen m.b.t. uitwisseling meetgegevens** – Zowel de meetverantwoordelijken als de netbeheerders zijn voorstander van een uniformering van de kanalen m.b.t. de uitwisseling van meetgegevens.

Scope van dit topic – De scope van dit topicdocument is conform de vastgestelde LBC beperkt tot een aanpassing van het kanaal van uitwisseling van de

² Bericht met Process Type ID N30, zoals beschreven in de Business Service Uitwisselen meetgegevens tijdseries.

individuele calorische waarden. Proceswijzigingen en/of distributie van calorische waarden naar andere marktrollen zijn buiten scope.

4 Gekozen oplossing

Het proces en de procesafspraken m.b.t. de uitwisseling van calorische waarden van gasinvoeders wijzigt niet.

Enkel het te gebruiken bericht en het uitwisselingskanaal wordt gewijzigd naar het formaat van de berichten en het uitwisselingskanaal met betrekking tot andere meetberichten die de meetverantwoordelijke verstuurt.

Hierbij zal tevens zal de frequentie waarmee de volumegegevens en de (bijbehorende) calorische waardes voor een aansluiting worden opgeleverd uniform gemaakt moeten worden. De frequentie van het versturen van de calorische waarden wordt gelijk getrokken met de frequentie waarmee de volumegegevens verstuurd worden (maandelijks).

5 Impact

5.1 Impact op Informatiecode

Dit topic heeft geen impact op de Informatiecode.

5.2 Impact op Technische codes

Dit topic heeft geen impact op Technische codes.

5.3 Impact op het MSP MFF Retailprocessen

3.19.12 Gegevensuitwisseling

Voetnoot 1 “~~Dit wordt nu als veld opgenomen om in de toekomst het huidige bericht "Calorische waarde gasinvoerders" uit te faseren.~~ Alleen voor GIS/GIN en alleen indien gemeten door MV.”

5.4 Impact op de BRS Meetgegevens GV Reclamaties Meetgegevens GV

4.2.5 UC A20.005 – Periodiek verzenden meetgegevens aansluiting (TMT) GAS aan RNB

Voetnoot 13 met de tekst “~~Dit wordt nu als veld opgenomen om in de toekomst het huidige bericht "Calorische waarde gasinvoerders" uit te faseren.~~ Alleen voor GIS/GIN en alleen indien gemeten door MV.”

5.5 Impact op de BS Uitwisselen meetgegevens tijdseries

Deze Business Service zal op diverse plekken gewijzigd moeten worden. Dit zal door het Berichtenteam MFFBAS aangepast worden als onderdeel van de op te leveren documentatie ten behoeve van implementatie.

6 Invoeringsstrategie

	Release onafhankelijk	Release afhankelijk
Na vaststelling MFF		Duale periode; datums nader te bepalen.
Sectorrelease		Duale periode; datums nader te bepalen.
Specifieke datum		Duale periode; datums nader te bepalen.

6.1 Verantwoording

Formeel is de implementatie release-afhankelijk, omdat er:

1. Sprake is van de betrokkenheid van meer dan één marktrol (meetverantwoordelijke, regionale netbeheerder en landelijk netbeheerder gas).
2. Sprake is van een nieuwe domeinwaarde in een bestaand bericht (eenheid calorische waarde).
3. De voortgang van de invoering gemonitord moet worden.

Het voorstel is hier om hier te kiezen voor een invoeringsstrategie met een **duale periode**. Aan het einde van de duale periode is het niet meer mogelijk om via het oude kanaal individuele calorische waarden van gasinvoeders uit te wisselen.

- **Start duale periode**

- De implementatie start bij het begin van de **duale periode**.
- Bij de start van de duale periode is het nieuwe kanaal geschikt om de calorische waarden van gasinvoeders te verwerken.
- Bij de start van de duale periode zijn de betrokken netbeheerders³ gereed om via het nieuwe kanaal de calorische waarden van gasinvoeders te ontvangen.
- De betrokken netbeheerders geven uiterlijk 6 maanden voor **de beoogde startdatum van de duale periode deze datum** door aan de betrokken

³ Betrokken netbeheerders zijn regionale netbeheerders en de landelijk netbeheerder gas die calorische waarden van gasinvoeders ontvangen.

meetverantwoordelijken⁴.

- De betrokken netbeheerders geven uiterlijk 2 maanden voor **de definitieve startdatum van de duale periode deze datum** door aan de betrokken meetverantwoordelijken.

- **Verantwoordelijkheden meetverantwoordelijken**

- Vanaf de startdatum van de duale periode is het voor de betrokken meetverantwoordelijken mogelijk om via het nieuwe kanaal de calorische waarden uit te wisselen met alle betrokken netbeheerders.
- Iedere betrokken meetverantwoordelijke kan op een zelf te kiezen moment binnen de duale periode starten met het uitwisselen van calorische waarden via het nieuwe kanaal.
- Het door een betrokken medeverantwoordelijke te kiezen moment is altijd tussen de eerste kalenderdag en de vierde werkdag om 07:00 uur van een maand (dit betreft de datum van verzending van het bericht en niet de periode waar het bericht betrekking op heeft).
- Iedere meetverantwoordelijke meldt tenminste twee weken voor het gebruik van het nieuwe kanaal vanaf welke datum dit nieuwe kanaal gebruikt gaat worden voor de uitwisseling van calorische waarden van gasinvoerders.
- Binnen de duale periode stapt iedere betrokken meetverantwoordelijke over naar het nieuwe kanaal.
- Als een meetverantwoordelijke is overgestapt gaat deze niet meer terug naar het oude kanaal.⁵

- **Verantwoordelijkheden netbeheerders**

- Vanaf de start van de duale periode moeten de betrokken netbeheerders de calorische waarden van gasinvoerders via zowel het oude als het nieuwe kanaal kunnen ontvangen en verwerken.
- Indien een meetverantwoordelijke (abusievelijk) via zowel het oude als het nieuwe kanaal met betrekking tot dezelfde kalendermaand calorische waarden aanlevert, dan verwerkt de netbeheerder de laatst ontvangen gevalideerde versie.

- **Einde duale periode**

- De duur van de duale periode is **x maanden**⁶ vanaf de start van de duale periode.
- Aan het einde van de duale periode maken alle betrokken meetverantwoordelijken gebruik van het nieuwe kanaal en kan het oude kanaal uitgefaseerd worden met betrekking tot deze gegevensuitwisseling.

⁴ Betrokken meetverantwoordelijken zijn meetverantwoordelijken die calorische waarden van gasinvoerders versturen.

⁵ Als er onverhoopt problemen ontstaan na de overstap dan neemt de meetverantwoordelijke contact op met de betreffende netbeheerders om te beoordelen of het wenselijk is om tijdelijk terug te keren naar het oude kanaal. Vervolgens kan een nieuw datum voor de overstap bepaald worden.

⁶ De duur van de duale periode moet voorafgaand aan de implementatie, mede op basis van de noodzaak voor kwalificatie, gezamenlijk bepaald worden door de betrokken meetverantwoordelijken en de betrokken netbeheerders.

7 Te vervallen issues/topics

Er is geen sprake van issues/topics die komen te vervallen naar aanleiding van dit topic. Hieronder staan wel enkele opmerkingen met betrekking tot relevante issues/topics.

IC170 Individuele calorische correctie invoeders

Het in IC170 beschreven proces gaat niet gewijzigd gaan worden als gevolg van dit topic TS057. De wijze van uitwisseling (via het PUD) staat niet uitgewerkt in dit issuedocument en leidt dus ook niet tot een aanpassing van IC170.

IC249 Meetwaarden GV

In IC249 staat het volgende met betrekking tot het onderwerp van dit topic: “De processen en gegevensuitwisseling rondom de aan het CSS aangeleverde meetgegevens worden in dit issue buiten beschouwing gelaten aangezien deze data al in XML worden uitgewisseld tussen marktpartijen. **Ook de gegevens met calorische waardes van individuele aansluitingen voor de individuele groen gas correcties, worden om dezelfde reden buiten beschouwing gelaten.**”

Als gevolg van dit topic TS057 worden de calorische waarden van gasinvoeders na implementatie wel via hetzelfde kanaal als de overige meetwaarden GV uitgewisseld.

Bijlage A – Aanvullende informatie ten behoeve van codewijzigingsvoorstel

Vraag	Antwoord
1. Wat is de aanleiding voor de indiening van het codevoorstel en wat zijn de redenen die het voorstel noodzakelijk maken?	N.v.t.
2. Wat zijn de doelstellingen die met het codevoorstel worden nagestreefd en op welke wijze draagt het codevoorstel bij aan het verwezenlijken van die doelstellingen?	N.v.t.
3. Op welke wijze houdt het codevoorstel rekening met het belang van:	
a. <i>het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functioneren van de energievoorziening?</i>	N.v.t.
b. <i>de bevordering van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de energiemarkt?</i>	N.v.t.
c. <i>de bevordering van het doelmatig handelen van afnemers?</i>	N.v.t.
d. <i>een goede kwaliteit van de dienstverlening van netbeheerders?</i>	N.v.t.
e. <i>een objectieve, transparante en niet discriminatoire handhaving van de energiebalans op een wijze die de kosten weerspiegelt?</i>	N.v.t.
4. Welke alternatieven zijn mogelijk en welke afweging is gemaakt bij de keuze tussen de alternatieven?	N.v.t.
5. Welke effecten heeft het codevoorstel voor netgebruikers, netbeheerders en andere belanghebbenden?	N.v.t.

6. Is er samenhang met andere issuebeschrijvingen, (voorstellen voor) codes en Europese netcodes? En zo ja, welke?	N.v.t.
--	--------

Bijlage B – Vragenlijst ter beoordeling van de privacy impact

Vraag	Antwoord
Type project	
1. Is er sprake van het verwerken van persoonsgegevens? <1.1 NOREA>	N.v.t.
2. Is het duidelijk wie verantwoordelijk is voor de verwerking van gegevens? <1.2 NOREA>	N.v.t.
3. Is het doel van de verwerking van persoonsgegevens voldoende SMART omschreven? <1.5 NOREA>	N.v.t.
De gegevens	
4. Zijn alle gegevens nodig om het doel te bereiken (worden er zo min mogelijk gegevens verzameld)? <2.1 NOREA>	N.v.t.
5. Kan het doel met geanonimiseerde of gepseudonimiseerde gegevens worden bereikt (terwijl daar op dit moment geen gebruik van wordt gemaakt?) <2.2 NOREA>	N.v.t.
Verzamelen van gegevens	
6. Verzamelt u de gegevens op basis van een van de wettelijke grondslagen? <4.3 NOREA>	N.v.t.
7. Is duidelijk of u de gegevens verzamelt op basis van opt-in (verzameling uitsluitend als de betrokkene daarvoor toestemming heeft gegeven) of op basis van opt-out (verzameling tenzij de betrokkene daartegen bezwaar heeft gemaakt)? <4.4 NOREA>	N.v.t.

Gebruik van gegevens	
8. Is het gebruik van de gegevens verenigbaar (in lijn) met het doel van het verzamelen? <5.1 NOREA>	N.v.t.
Bewaren en vernietigen	
9. Is een bewaartermijn voor de gegevens vastgesteld? <6.1 NOREA>	N.v.t.
10. Kunnen de gegevens na afloop van de bewaartermijn fysiek worden verwijderd (uit een bestand) of vernietigd (papier)? <6.2 NOREA>	N.v.t.
11. Zo ja, worden de gegevens na verstrijken van de bewaartermijn op zo'n manier vernietigd of verwijderd dat ze niet meer te benaderen zijn en te gebruiken zijn? <6.2.1 NOREA>	N.v.t.

Bijlage C – Vragen ter beoordeling van de security impact

Onderstaand staan een aantal vragen die beogen te bepalen of er een nadere analyse nodig is op de bestaande beveiligingsmaatregelen om te borgen dat nog aan de eisen voor dataveiligheid wordt voldaan.

Vraag	Antwoord
1. Betreft het een aanpassing op een bestaand marktproces of een geheel nieuw marktproces?	Nee
2. Zijn er in het proces maatregelen opgenomen die misbruik van het proces voorkomen of bemoeilijken?	N.v.t.
Bij aanpassingen op een bestaand proces	
3. Verandert de wijze van gegevensuitwisseling?	Er zal gebruik gemaakt gaan worden van de MMC-Hub, een bestaande en bewezen veilig uitwisselingskanaal.
4. Verandert door het issue het belang van de betreffende gegevensuitwisseling of de mogelijke schade die kan ontstaan bij verkeerd gebruik van de gegevens	Nee

Bijlage D – Vragen ter beoordeling van de technische impact

Onderstaand een aantal vragen om te bepalen of er reden is om vanuit de Technische Commissie een aantal standaarden of technieken te evalueren om te borgen dat de processen ongestoord kunnen blijven werken.

Vraag	Antwoord met korte toelichting
Als in het proces, waar het issue betrekking op heeft, gebruik wordt gemaakt van uitwisseling van berichten tussen marktpartijen	
1. Is er sprake van een nieuwe berichtuitwisseling?	Nee
2. Is er sprake van een wijziging in de bestaande berichtuitwisseling (bijvoorbeeld nieuwe/vervallen elementen/attributen)?	Nee
3. Is er sprake van een significante wijziging in de aantallen / frequentie van de uit te wisselen berichten?	Nee
4. Is er sprake van een significante wijziging in de omvang van de betreffende berichten (bijvoorbeeld m.b.t. grote aantallen aansluitingen)?	Nee
5. Is er sprake van wijziging in de systematiek (wijze) van de gegevensuitwisseling (bijvoorbeeld van Push naar Pull)?	Nee

Bijlage E – Vragen ter elicitatie van non-functionele eisen

Onderstaand staan een aantal vragen die beogen een inschatting te geven van de eisen die worden gesteld aan een werkende oplossing zoals die in het issue wordt voorgesteld. Deze eisen zijn van belang voor het juist inrichten en laten werken van de gekozen oplossing.

Vraag	Antwoord
1. Wat is de benodigde security (BIV codering kan hierbij volstaan)?	De BIV codering wijzigt niet.
2. Wat is de verwachte frequentie van uitwisseling (aantallen per tijdseenheid)?	De aantallen wijzigen niet.
3. Wat is de verwachte functionele omvang van de uit te wisselen berichten?	De omvang wijzigt niet.
4. Wat is de gewenste beschikbaarheid van de uitwisseldienst?	De gewenste beschikbaarheid wijzigt niet.
5. Wat is de gewenste betrouwbaarheid van de gegevensuitwisseling?	De gewenste betrouwbaarheid wijzigt niet.
6. Zijn er (bijzondere) eisen aan de tijdigheid van uitwisseling?	Deze eisen wijzigen niet.